

NOTES EXPLICATIVES DEL MODEL D'ESTATUTS DE COOPERATIVA D'HABITATGES

- (1) Cal posar el nom de la cooperativa. Per exemple, "Habitatges del Maresme, societat cooperativa catalana limitada", o bé la seva abreviatura "Habitatges del Maresme, SCCL". Si es vol usar un anagrama o una abreviació, ha de constar com a part del nom de la cooperativa; és a dir, abans de l'abreviació de la forma social SCCL i, per tant, ha de constar així a la sol·licitud de certificació de denominació social al Registre Central de Cooperatives de Catalunya.
- (2) La responsabilitat també pot ser il·limitada; en aquest cas, l'abreviatura esmentada a la nota 1 seria "SCCI".
- (3) Es pot incloure la voluntat de ser una entitat sense ànim de lucre. En aquest cas, a part d'especificar primer en aquest article la voluntat de ser entitat sense ànim de lucre, s'ha d'adaptar la resta d'articles a les conseqüències derivades d'aquesta condició, tal com recull l'article 129 de la Llei 18/2002, de 5 de juliol, de cooperatives de Catalunya.
- (4) En cas d'adaptació d'estatuts, en lloc de dir "es constitueix...", cal dir, "es va constituir en data d..... una cooperativa d'habitatges que adapta els seus estatuts a la Llei 18/2002, de 5 de juliol, de cooperatives".
- (5) Per exemple:
 - Procurar als seus socis i sòcies habitatges, locals, despatxos, aparcaments, serveis o edificacions complementàries a preu de cost, organitzar-ne l'ús pel que fa als elements comuns i regular-ne l'administració, la conservació i la millora, mitjançant l'obtenció dels recursos financers, la programació, la construcció, la conservació, la rehabilitació i l'administració dels esmentats béns, per si mateixa o mitjançant un contracte amb tercers. La cooperativa pot adquirir, parcel·lar i urbanitzar terrenys i, en general, dur a terme totes les activitats necessàries per complir el seu objecte social.
 - La cooperativa també pot tenir per objecte social qualsevol de les activitats següents:
 - La construcció d'habitatges per cedir-los als socis i sòcies mitjançant el règim d'ús i gaudi, bé per a ús habitual i permanent o bé per a descans o vacances, o per destinar-los a residències per a persones grans o amb discapacitats.
 - Procurar edificacions i instal·lacions complementàries a l'ús d'habitatges i locals dels socis i sòcies.
 - La conservació i l'administració dels habitatges i locals, elements, zones i edificacions comunes.
 - La creació i el subministrament de serveis complementaris.
 - Procurar despatxos, oficines o locals, així com aparcaments o altres immobles o edificacions complementaris dels anteriors.
 - La rehabilitació d'habitatges, locals i edificacions i instal·lacions complementàries.
 - L'arrendament d'habitatges, locals o instal·lacions als socis i sòcies o a tercers, amb els límits que estableix la Llei 18/2002 de cooperatives.

- Es pot ampliar l'objecte recollit als estatuts tipus i oferir un detall més o menys puntual de la finalitat de la cooperativa.
- (6) Cal indicar "indefinit" o "limitat"; en aquest darrer cas s'ha de fixar un espai de temps concret i, un cop transcorregut, s'ha de dissoldre i liquidar la cooperativa, tret que l'assemblea general decideixi modificar els estatuts socials en aquest punt i allargar-ne el termini o establir que aquest passa a ser indefinit.
 - (7) Es pot fixar una data determinada per al començament de les activitats. Tot això és independent de l'adquisició de la personalitat jurídica de la cooperativa, que ve donada per la inscripció al registre de cooperatives corresponent.
 - (8) Una cooperativa d'habitatges no es pot dissoldre fins que no ha transcorregut un mínim de 5 anys, o un termini superior si ho indiquen els estatuts o ho exigeixen els convenis de col·laboració amb entitats públiques, d'ençà de la data de transmissió dels habitatges o de la darrera promoció que hagi fet. Si no ha fet cap promoció, no es pot dissoldre fins que no hagin transcorregut 3 anys des que es va constituir.
 - (9) Cal indicar la localitat, el carrer, el número i el districte postal. D'acord amb l'article 2.3 de la Llei 18/2002, de 5 de juliol, de cooperatives, la cooperativa ha de tenir el domicili social en el municipi de Catalunya on dugui a terme principalment les seves activitats econòmiques i socials.
 - (10) D'acord amb l'article 2 de la Llei 18/2002, de 5 de juliol, de cooperatives, l'àmbit territorial de l'activitat cooperativa ha de ser principalment Catalunya.
 - (11) Es pot regular la figura del soci col·laborador, del soci de treball i, si escau, del soci excedent, que en aquest model es troba regulat en un article a part.
 - (12) Es poden regular altres extrems, per exemple:
 - Un cop admès el soci, aquest ha de subscriure amb la cooperativa un document d'incorporació a aquesta, en el qual accepti expressament les normes contingudes en els estatuts socials i consti, si és el cas, la promoció a la qual s'incorpora i les previsions d'aquesta promoció. En el moment de la subscripció d'aquest document se li ha de lliurar, a més, una còpia dels estatuts socials, dels reglaments que l'afectin directament i, si escau, del projecte corresponent a la promoció a la qual s'integra.
 - L'alta serà efectiva quan el nou soci accepti expressament les normes de la cooperativa, subscrigui la seva aportació obligatòria al capital social i la desemborsi en el percentatge que tingui establert l'assemblea general, i es comprometi a satisfer la resta en els terminis i les condicions que aquesta hagi determinat.
 - L'adjudicació dels habitatges i els altres immobles s'ha de fer per rigorós ordre de número de soci en la promoció concreta en què s'hagi inscrit.
 - (13) No és una enumeració tancada; s'hi poden incloure altres tipus d'obligacions d'acord amb les característiques de la cooperativa. En tot cas, aquesta relació es pot considerar de mínims.
 - (14) No és una enumeració tancada, s'hi poden incloure altres tipus de drets d'acord amb les característiques de la cooperativa. En tot cas, aquesta relació es pot considerar de mínims.
 - (15) 5 anys o un altre termini superior fixat pels estatuts socials.

- (16) El termini de preavis no pot ser superior a 9 mesos.
- (17) Aquí es poden recollir els supòsits que consideri necessaris la cooperativa. Per exemple:
- a) En el cas de modificació de les circumstàncies personals del soci que li impedeixin, malgrat la seva necessitat d'habitatge, fer front als pagaments implicats. Per exemple, si hi ha un increment considerable del cost de l'immoble o si la baixa se sol·licita abans de l'adjudicació provisional o definitiva de l'immoble.
 - b) En el cas d'increment considerable de l'import total de l'habitatge, com a conseqüència d'acords de millores presos en l'assemblea general amb els quals el soci no ha estat conforme. Si és així, el soci ha d'enviar la baixa al Consell Rector dins els 40 dies següents a la presa dels acords esmentats.
- (18) També es pot preveure en quins casos el soci ha de contribuir a les despeses de la cooperativa fins al moment d'efectivitat de la baixa.
- (19) La resolució del Consell Rector en què acorda la baixa forçosa d'una persona sòcia ha de ser motivada. Contra aquesta resolució es pot interposar un recurs davant l'Assemblea General, en el termini d'un mes, que compta des de la notificació. El recurs ha d'ésser resolt, per votació secreta, en el termini de 3 mesos, per l'Assemblea General, en la primera reunió que aquesta faci, i és preceptiva l'audiència prèvia de la persona interessada.
- (20) És convenient regular en quin termini, si escau, s'ha de deixar lliure l'habitatge o el local, en cas que ja estigui ocupat pel soci que causa baixa.
- (21) Per poder aplicar una deducció en el reemborsament de les aportacions pel cas de baixa no justificada o expulsió cal concretar als estatuts el percentatge màxim que es podrà deduir.
- (22) La llei permet establir amb llibertat què es considera falta molt greu; a títol orientatiu es poden indicar les següents:
1. Especular amb l'habitatge rebut de la cooperativa o fins i tot arrendar-lo a altres persones.
 2. La utilització per part d'un soci dels capitals comuns o la signatura social per a negocis particulars.
 3. Incomplir les obligacions socials perjudicant la cooperativa.
 4. Fer actuacions perjudicials per a la cooperativa.
 5. Faltes reiterades d'assistència d'un membre del Consell Rector a les reunions convocades degudament.
 6. L'incompliment reiterat de les obligacions econòmiques.
 7. Les operacions de competència, el frau en les operacions al capital i l'ocultació de dades rellevants.
 8. No comunicar formalment a la cooperativa el propòsit de transmetre els seus drets sobre un habitatge o local o la transmissió efectiva d'aquests.
 9. La falsificació de documents, firmes, segells, o anàlegs, rellevants per a la relació de la cooperativa amb els seus socis i sòcies o amb tercers.
 10. La reiteració de faltes greus per les quals hagués el soci estat sancionat en els 3 anys anteriors.

- (23) La llei permet establir amb llibertat què es considera falta greu; a tall d'exemple citem les següents:
1. No assistir, injustificadament, a les assemblees generals convocades degudament, sempre que això suposi la no-presència del soci a la meitat de les celebrades en 2 exercicis seguits.
 2. No acceptar, sense causa justificada a judici del Consell Rector o de l'Assemblea General, els càrrecs o les funcions per als quals el soci hagi estat elegit.
 3. Violar secrets de la cooperativa susceptibles de produir-li un perjudici.
 4. Incomplir les obligacions econòmiques relatives al pagament de quotes periòdiques o a les aportacions a capital social.
 5. Incomplir preceptes estatutaris, o dur a terme una activitat o deixar de fer-la, que suposi un perjudici per a la cooperativa.
 6. Reiterar faltes lleus per les quals el soci hagi estat sancionat en els 3 anys anteriors.
 7. Qualsevol altra falta que disposi l'Assemblea General.
- (24) La llei permet establir amb llibertat què es considera falta lleu. A tall d'exemple citem les següents:
1. La primera falta d'assistència no justificada a les sessions de l'Assemblea General degudament convocada.
 2. La falta de consideració o respecte a una altra persona sòcia o sòcies, quan així sigui considerat pel Consell Rector.
 3. La falta de comunicació a la cooperativa del canvi de domicili dins del mes següent.
 4. L'incompliment dels acords o les instruccions donats vàlidament pels òrgans competents.
 5. Totes les altres infraccions comeses per primera vegada contra aquests estatuts, no previstes en altres apartats.
- (25) Es pot establir la sanció que es vulgui. Exemple: les faltes molt greus han de ser sancionades amb una multa de 60 € com a màxim.
- (26) Exemple: les faltes greus han de ser sancionades amb una multa de 30 € com a màxim.
- (27) Per exemple, les faltes lleus han de ser sancionades amb una amonestació verbal o per escrit.
- (28) Els estatuts poden establir el nomenament d'un instructor o instructora perquè col·labori amb el consell rector en la tramitació dels expedients, d'acord amb l'article 22 de la Llei de cooperatives de Catalunya. Tanmateix, els estatuts han d'establir els requisits de qualificació i honorabilitat adequats a la seva funció.
- (29) Es pot regular als estatuts, per exemple, que el Consell Rector ha d'emetre un acord resultant de l'expedient sancionador dins del termini màxim de ... dies comptats des de la notificació a la persona expedientada. El termini legal per a l'audiència no pot ser inferior a 10 dies ni superior a 15 dies.
- (30) I, si es regula en els estatuts, davant el Comitè de Recursos, d'acord amb l'article 21 de la Llei de cooperatives de Catalunya.
- (31) I, si la figura es preveu als estatuts, també les aportacions dels socis i sòcies col·laboradors o de treball.
- (32) Cal indicar la quantitat que es cregui convenient en lletres.

- (33) El mínim legal són 3.000 €
- (34) Els estatuts han d'establir els termes en què s'han de fer les transmissions de les aportacions entre els socis i sòcies. Per exemple, es pot establir que hi ha d'haver una oferta prèvia de transmissió publicada al tauler d'anuncis del domicili social i que cal donar compte d'aquesta oferta al Consell Rector dins dels ... dies següents a la transmissió, etc.
- (35) La Llei de cooperatives catalana preveu per a les cooperatives d'habitatges que el fons de reserva obligatori, pel que fa a les dotacions previstes a l'article 108 de la llei i a l'article 23 del model d'estatuts socials, té una funció semblant a la d'un fons d'inversió i ha d'ésser emprat, principalment, per a alguna o algunes de les finalitats següents:
- a) Sufragar els costos que pugui originar la creació de sòl urbà, tant si és creat per la mateixa cooperativa com si ho és amb la col·laboració d'altres cooperatives, de corporacions locals, de l'Institut Català del Sòl o de les societats mixtes que siguin constituïdes amb aquesta finalitat.
 - b) Crear una reserva de sòl per a promocions futures o per al desenvolupament per fases d'una promoció.
 - c) Cobrir les necessitats d'autofinançament que es produeixin entre les aportacions dels socis i sòcies i l'obtenció dels préstecs hipotecaris.
 - d) Finançar les promocions que siguin adjudicades a la cooperativa en règim d'ús.
- (36)
1. El fons d'educació i promoció cooperativa es destina a :
 - a) La formació dels socis i sòcies i dels treballadors en els principis i les tècniques cooperatius, empresarials, econòmics i professionals.
 - b) La promoció de les relacions intercooperatives i la difusió del cooperativisme.
 - c) L'atenció a objectius d'incidència social i de lluita contra l'exclusió social.
 - d) El pagament de les quotes de la federació a la qual pertany, si escau, la cooperativa.
 2. La dotació del fons d'educació i promoció cooperatives pot ésser aportada sota qualsevol títol, totalment o parcialment, a una federació de cooperatives, a cooperatives de segon grau i a entitats públiques o privades que tinguin per objecte la realització de fins propis d'aquesta reserva.
 3. El fons d'educació i promoció cooperativa, que és irrepartible entre les persones sòcies i és inembargable, es constitueix amb:
 - a) Els percentatges sobre els excedents cooperatius i els beneficis extracooperatius, d'acord amb l'article 66.
 - b) Les sancions de caràcter econòmic que la cooperativa imposi als socis i sòcies per via disciplinària.

- c) Les subvencions, les donacions i tota mena d'ajut rebut dels socis i sòcies o de terceres persones per al compliment dels fins propis d'aquest fons.
- d) Específicament per a les cooperatives d'habitatges, els percentatges previstos a l'article 108 de la llei i a l'article 23 del model d'estatuts socials.

4. L'Assemblea General ha de fixar les línies bàsiques d'aplicació del fons d'educació i promoció cooperatives, les dotacions del qual han de figurar en el passiu del balanç separatament d'altres partides.

- (37) Aquests fons poden tenir caràcter repartible o no repartible. En el primer cas, els estatuts socials han d'establir els criteris d'individualització de les reserves d'aquests fons per a cada persona sòcia i els supòsits i els requisits per al seu repartiment o la seva imputació efectiva.
- (38) La cooperativa ha d'aplicar la part dels resultats de la regularització del balanç a què fa referència l'article 64.2 de la Llei 18/2002, de 5 de juliol, de cooperatives, que no s'hagi destinat al fons de reserva obligatori, en un exercici, o mes, d'acord amb el que estableixen els estatuts o per acord de l'Assemblea General, a l'actualització del valor de les aportacions al capital social dels socis i sòcies o a l'increment dels fons de reserva, obligatoris o voluntaris, en la proporció que s'estimi convenient, respectant les limitacions que, pel que fa a la disponibilitat, estableixi la normativa reguladora sobre actualització de balanços. Tanmateix, quan la cooperativa tingui pèrdues per compensar, aquest resultat s'ha d'aplicar, en primer lloc, a compensar-les, i s'ha de respectar igualment, en tot cas, el que estableix l'article 67.2.a de la Llei de cooperatives de Catalunya.
- (39) Els estatuts han de fixar els criteris per a la compensació de les pèrdues, respectant el que estableix l'article 67 de la Llei de cooperatives de Catalunya.
- (40) No és preceptiu que l'assemblea general tingui lloc al domicili social. A la convocatòria es pot indicar un altre lloc, sobretot en cooperatives d'habitatges en què, per l'elevat nombre de socis i sòcies, potser no és suficient el local social.
- (41) Si el representant és cònjuge o parella de fet, ascendent o descendent de la persona representada, no és necessari que el president de l'Assemblea General admeti la representació si, a més d'aportar la representació escrita i expressa per a una sessió concreta, acredita aquesta condició familiar d'acord amb la normativa específica.
- (42) A part dels casos establerts a la llei per a l'adopció d'acords per majoria reforçada, els estatuts poden establir altres supòsits.
- (43) Dins d'aquest apartat es poden incloure tots els assumptes que es vulguin tractar més a fons i, en conseqüència, es pot exigir una majoria reforçada de, com a màxim, 2 terços dels vots socials assistents.
- (44) Els estatuts socials poden regular l'existència d'assemblees de fases o blocs, a les quals es poden delegar competències de l'Assemblea General, excepte en els assumptes que afectin tota la societat o la responsabilitat del patrimoni general o dels altres patrimonis separats, o els drets o les obligacions dels socis i sòcies no adscrits a la fase o el bloc respectius. Els estatuts socials han de regular les normes per a l'elecció de delegats, el

- nombre màxim de vots que pot representar cada delegat o delegada a l'Assemblea General i la vigència de la seva representació.
- (45) Als estatuts es poden recollir de forma genèrica o detallada les facultats del president.
 - (46) La representació pot ser a títol individual o conjunt, amb l'especificació de les facultats que els corresponen.
 - (47) Els estatuts han de fixar la composició del Consell Rector, que no pot estar format per menys de 3 membres. En cooperatives l'activitat de les quals s'estén a diverses zones o es projecta sobre objectius, fases o seccions clarament diferenciats, els estatuts socials poden establir la possibilitat que la composició del Consell Rector reflecteixi aquesta diversitat.
 - (48) Els estatuts han d'establir el procediment electoral. Per exemple, la presentació de candidatures, etc.
 - (49) Es poden establir altres càrrecs com, per exemple, els de vicepresident, tresorer o vocals. Els estatuts també poden preveure l'elecció de suplents, la qual, en aquest cas, s'ha de comunicar al registre de cooperatives competent perquè en faci la inscripció.
 - (50) La distribució pot ser feta pel Consell Rector o per l'assemblea general.
 - (51) La durada màxima dels càrrecs pot ser de 5 anys, excepte en cas de reelecció. En el cas de cooperatives de 3 socis, un cop arribat el termini de vigència dels càrrecs establert als estatuts, s'ha de procedir, o bé a fer una reelecció, o bé a fer una redistribució dels càrrecs.
 - (52) Cal determinar l'òrgan social que n'ha de fixar la quantia. Tanmateix, els estatuts poden establir, o pot decidir-ho l'assemblea, que l'exercici del càrrec doni dret a retribució en el cas que es desenvolupin tasques de gestió directa.
 - (53) Cal indicar la freqüència de les reunions i el procediment de convocatòria.
 - (54) Es pot augmentar o reforçar aquest quòrum. Per exemple, es pot establir la concurrència necessària dels 2 terços dels membres del Consell Rector.
 - (55) Cada membre del Consell Rector només en pot representar un altre.
 - (56) Es pot establir una majoria més reforçada per a l'adopció d'acords per part del Consell Rector (per exemple, majoria de 2 terços dels membres presents o representats).
 - (57) Els estatuts també poden recollir les normes per a la delegació de facultats del Consell Rector en un dels seus membres o en una o més comissions delegades, d'acord amb la Llei de cooperatives de Catalunya; també poden recollir que el vot de la persona titular de la presidència sigui diriment en cas d'empat en les votacions.
 - (58) Cal indicar el nombre d'interventors; el màxim és de 3. Els estatuts també poden preveure l'elecció de suplents, la qual, en aquest cas, s'ha de comunicar al registre de cooperatives competent perquè en faci la inscripció.
 - (59) Cal indicar el nombre d'anys; el màxim són 5 anys, excepte en cas de reelecció.
 - (60) Els estatuts poden establir que el càrrec d'interventor de comptes sigui retribuït (també ho podria acordar l'assemblea general). En aquest cas, s'ha de fixar el sistema de retribució; tanmateix, serà rescablat per les despeses que origini l'exercici de la seva funció.

- (61) No és una enumeració tancada; es pot fer una regulació més extensa de les causes de dissolució. El procés comença amb la liquidació dels negocis socials pendents (deutes, crèdits) i acaba amb la divisió de l'haver social.
- (62) La finalització de l'objecte social no significa necessàriament la dissolució de la cooperativa. Els socis i sòcies poden canviar l'objecte social amb una modificació dels estatuts.
- (63) L'acord ha de ser pres per l'Assemblea General amb una majoria de, com a mínim, 2 terços dels vots dels socials assistents.
- (64) Aquests criteris s'han d'establir obligatòriament, a tall d'exemple podria ser la següent:
1. S'ha de treballar preferentment mitjançant organitzacions cooperatives amb les entitats públiques o privades compromeses amb les finalitats i l'objecte de la cooperativa enumerades a l'article 2 d'aquests estatuts.
 2. La cooperativa s'ha d'integrar a la Federació de Cooperatives d'Habitatges de Catalunya.
- (65) Sens perjudici del que la llei preveu per als socis i sòcies col·laboradors, per als socis i sòcies de treball i per als socis i sòcies excedents, d'acord amb l'article 34.1 de la Llei 18/2002, de 5 de juliol, de cooperatives, la cooperativa d'habitatges pot establir la possibilitat de vot ponderat. Aquest vot, regulat expressament pels estatuts socials, ha d'ésser ponderat en funció de l'activitat cooperativitzada del soci o sòcia en la cooperativa i no pot ser superior en cap cas a 5 vots socials.
- (66)
1. Si la cooperativa desenvolupa més d'una promoció o una mateixa promoció ho és en diverses fases, ha de dotar cadascuna d'elles d'autonomia de gestió i patrimonial.
 2. La construcció de cada promoció, fase o bloc s'ha de fer amb autonomia de gestió i patrimonis separats, sense que els socis i sòcies no integrats en cada una de les promocions es vegin responsabilitzats per la gestió econòmica dels altres. Cal portar una comptabilitat independent per a cada promoció, fase o bloc, sens perjudici de la comptabilitat general de la cooperativa, i en tot cas, s'ha de fer constar expressament davant les terceres persones amb qui s'hagi de contractar. S'han d'individualitzar tots els justificants de cobraments o pagaments que no corresponguin a crèdits o deutes generals.
 3. Cada promoció o fase s'ha d'identificar amb una denominació específica que ha de figurar de manera clara i destacada en tota la documentació relativa a aquesta, inclosos els permisos o les llicències administratives i qualsevol contracte celebrat amb terceres persones.
En la inscripció en el Registre de la propietat dels terrenys o els solars de la cooperativa s'ha de fer constar la promoció o la fase a la qual estiguin destinats i si aquesta destinació s'acorda amb posterioritat a la seva adquisició, s'ha de fer constar per nota marginal a sol·licitud dels representants legals de la cooperativa.
 4. L'Assemblea General ha de delegar a les assemblees o les juntes de fases o blocs les competències que, segons l'article 110 de la Llei 18/2002, de 5 de juliol, de cooperatives, siguin susceptibles de delegació.
- (67) Poden entrar a formar part de la cooperativa com a socis i sòcies col·laboradors tant les persones físiques com les persones jurídiques –

públiques o privades– i, si el contingut de la vinculació amb la cooperativa ho permet, les comunitats de béns i les herències jacents.

Els socis i sòcies col·laboradors, sense efectuar l'activitat cooperativitzada principal, poden col·laborar en la consecució de l'objecte social de la cooperativa.

La sol·licitud d'admissió com a soci col·laborador ha de ser formulada per escrit al Consell Rector, la resolució del qual es pot recórrer davant la primera assemblea general que es faci.

Les aportacions dels socis i sòcies col·laboradors al capital social s'han d'acreditar mitjançant títols nominatius. Cada soci col·laborador ha de tenir, almenys, ... títols com a aportació mínima obligatòria al capital social, el desemborsament de la qual s'ha de fer tal com estableix la Llei de cooperatives de Catalunya.

Les aportacions dels socis i sòcies col·laboradors han de quedar reflectides comptablement de manera separada de la dels socis i sòcies treballadors.

Tenen dret de vot a l'assemblea general, amb el límit del 40% del total dels vots socials.

Tenen dret a formar part dels altres òrgans socials, amb les limitacions establertes a la Llei de cooperatives de Catalunya.¹

(68) Són socis i sòcies excedents els socis que, temporalment i per causa justificada, han deixat de dur a terme l'activitat cooperativitzada a la cooperativa.

(69) Els socis i sòcies excedents tenen els drets i els deures següents: ...

En tot cas s'ha de respectar, tal com estableix l'article 27 b), que tenen dret de veu però no de vot a l'assemblea general, que en cap cas no poden ser membres dels òrgans rectors de la cooperativa i que no tenen dret a cap retorn cooperatiu.

(70) Els estatuts socials de les cooperatives de primer grau que no siguin de treball associat i els de les cooperatives de segon grau o de graus successius poden determinar el reconeixement de la qualitat de socis i sòcies de treball als treballadors que ho sol·licitin. En aquest cas, els estatuts han d'establir mòduls d'equivalència per assegurar-ne la participació equilibrada i equitativa en les obligacions i els drets socials, tant polítics com econòmics.

Les normes que estableix la Llei de cooperatives de Catalunya per als socis i sòcies treballadors de les cooperatives de treball associat s'apliquen també als socis i sòcies de treball.

¹ Es pot recollir que fins a un 45% dels excedents anuals es pugui destinar a la distribució entre els socis i sòcies col·laboradors, proporcionalment al capital que aquests socis hagin desemborsat. En aquest cas, també s'han de fer càrrec de les pèrdues de l'exercici en la mateixa proporció fins al límit de la seva aportació.